

Fælles erklæring om velfærdsteknologi

Velfærdsteknologi er en bred vifte af konkrete, borgernære teknologier, som typisk indgår i relationerne mellem medarbejdere og borgere; børn som voksne, med behov for hjælp og støtte.

Derfor hører velfærdsteknologier ofte til i en kompleks virkelighed; nemlig mødet mellem fagprofession og menneskers levede liv – med alskens mangfoldighed af private hjem, personlige som faglige evner, overbevisninger og synspunkter mv. Det er ikke altid nemt at navigere i, og der kan let opstå misforståelser og uenighed om, hvad der er godt og skidt – og for hvem.

Siden 2007 er velfærdsteknologi i Danmark italesat og anvendt som et greb i udviklingen af den offentlige sektor; især på de kommunale social- sundheds- og ældreområder. Velfærdsteknologi er blandt svarene på den aktuelle samfundsudfordring, det er at rekruttere og fastholde medarbejdere på netop de fagområder samtidig med, at der er udsigt til flere borgere med

behov for hjælp de næste mange år. Borgere, som også i stigende grad efterspørger og interesserer sig for velfærdsteknologiske løsninger. For at sparke nyt liv i dialogen om fortrin og faldgruber og stimulere den fortsatte udvikling i en fælles retning – har KL taget initiativ til Fælles erklæring om velfærdsteknologi.

Vision

Visionen er, at erklæringen baner vej for, at både politikere, borgere og fagfolk kan tage dialogen op og styrke arbejdet med velfærdsteknologi, der hvor det giver mening.

Det kræver mod til forandring – og fælles fodslag om de målsætninger og principper, som skal styre bevægelsen.

Erklæringen skal være et redskab til dialog og inspiration – et bidrag til at kvalificere anvendelsen af velfærdsteknologi på alle niveauer.

Målsætninger

Velfærdsteknologi handler samfundsmæssigt set om at opnå resultater på tre bundlinjer:

1

bedre oplevet kvalitet for borgere med behov for støtte til at kunne udfolde sig personligt og leve et selvstændigt, frit og værdigt liv i trygge rammer.

2

bedre arbejdsmiljø og –glæde blandt medarbejdere. Velfærdsteknologi spiller en vigtig rolle i at gøre arbejdslivet mere skånsomt og attraktivt.

3

bedre udnyttelse af de kommunale/ offentlige ressourcer.

Principper

Det individuelle:

Hensynet til den enkelte borgers oplevelse af værdi står altid centralt. Det kan være spørgsmål om frihed, tryghed, værdighed, omsorg, selvbestemmelse, fleksibilitet, kvalitet og inddragelse.

Det medmenneskelige:

Velfærdsteknologi kan binde venner og familie sammen uanset fysisk afstand og kan bruges til både at bevare relationer og åbne for nye sociale fællesskaber.

Det faglige:

Velfærdsteknologi skal give fagligt mening og kan løfte fagligheden, når medarbejdere involveres og er medspillere. Det gode match mellem borger, kontekst og teknologi kræver fagligt blik og er afgørende for succes.

Spørgsmål til overvejelse og debat

Med visionen om at sparke nyt liv i diskussionerne om velfærdsteknologi sættes her fokus på en række politisk-etiske dimensioner, som er gode at drøfte og tænke over. At arbejde med etik handler om at se sig godt for. Det kan nedenstående spørgsmål hjælpe til med.

Kontakt – frihed – ensomhed

Velfærdsteknologi kan være et tveægget sværd; indebærer teknologien mere frihed for borgeren – indebærer den risiko for ensomhed?

Frivillighed – kontrol – gennemsigtighed

Skal det altid være muligt at fravælge velfærdsteknologi for de, der ikke har lyst til at bruge teknologien – eller kan kommunen legitimt insistere på velfærdsteknologiske løsninger som udgangspunkt? Og skal borgere omvendt altid kunne vælge teknologisk støtte fremfor menneskelig, når de ønsker det?

Er der tilvejebragt tilstrækkelig oplyst grundlag at vælge en teknologisk mulighed til eller fra på for borger/pårørende/medarbejder?

Overvågning – privatliv

Hvad nu hvis overvågning fx i form af digitalt tilsyn kan styrke omsorgsarbejdet og give mere privatliv for den enkelte, hvor går så grænsen mellem overvågning og omsorg?

Økonomi – hensyn – lighed

Hvilket hensyn er styrende for anvendelsen af den påtænkte teknologi?

Hvilket hensyn er styrende for *ikke* at anvende en given teknologi?

Hvor meget må økonomien bestemme?

Teknologierne giver mulighed for at bryde med one-size-fits-all – men er der en grænse for, hvor differentierede ydelser, kommunen kan levere?

Teknologioversigt

15 kategorier at prioritere imellem

Oversigt over velfærdsteknologier, som finder anvendelse i kommunerne på socialområdet (både børn og voksne) samt sundheds- & ældreområdet. Oversigten kan blandt andet bruges som input til at udarbejde planer, porteføljer mv. for investering og implementering

Selvmonitorering/ motivationsteknologi

Teknologier til at måle eller visualisere egen progression; f.eks. Apps, som motiverer til træning, måler blodtryk eller tracker fysisk aktivitet.

Mobilitetsteknologi

Løftestole
Rollatorer
Katapultsæder
Loftslifte
Exoskeletter/computerstyrede proteser

Hygiejneteknologi

Skylle-/tørretoiletter
Intelligente/sensorbleer
Badestole
Wellness

Spise/måltidsteknologi

Spiserobotter
Robotarme/armstøtter
3D-printet mad

Sanseteknologi

Belysning, døgnrytmelys
Sanserum, snoezel
Lyd- og musikterapi
Robotkæledyr
Stimulispil

Telemedicin

Digitale tværsektorielle løsninger.
Udskrivningskonferencer
Telekol, Telemedicin
Hjertesvigt

Sengeteknologi

Mekaniske plejesenge
Vendelagener
Sensormadrasser

Medicinhandling

Automatiske doseringsmaskiner
Huske-/påmindelsesløsninger

Sociale teknologier

Chat bots
Online fællesskaber
Virtuelle besøgsvenner
Telepresence robotter

Struktur/ planlægningsteknologi

Skærme og infotavler til planlægning af borgeres dagligdag samt optimering af medarbejderes arbejdsgang.
Struktur-apps, ure mv.

Træningsteknologi

Redskaber til træning og genoptræning; apps, online træningsprogrammer, sensor- og videoløsninger, vægtaflastende teknologier samt AR- og VR-teknologi.

Digital patientuddannelse

Webplatforme,
e-læringsmoduler, webinarer
m.m.

Skærmbesøg

Videoløsninger til virtuel eller online bostøtte/hjemmepleje/sygepleje,
Apps, tablets

Tryghedsskabende teknologi

GPS-systemer
Sensorgulve
Låse/alarmssystemer
Smart home-teknologier
Stemmestyling

Rengørings- og serviceteknologi

Robotstøvsugere
Servicerobotter (affald, vasketøj)
Desinficeringsmaskiner
Gulvvaskere